

Cel mai bun parastas pentru cei morți

Sfântul Paisie Aghioritul

Parastasul cel mai bun dintre toate pe care îl putem face pentru cei morți este viața noastră petrecută cu luare aminte, nevoița pe care o facem pentru a ne tăia neputințele și a ne curăța sufletul. Pentru că dezlipirea noastră de lucrurile materiale și de patimile sufletești, pe lângă faptul că ne pricinuiește nouă ușurare, are ca rezultat și ușurarea sufletelor celor adormiți din tot neamul nostru. Cei adormiți se bucură atunci când un urmaș de-al lor se află lângă Dum-nezeu. Dacă noi nu suntem într-o stare duhovnicească bună, atunci suferă părinții noștri adormiți, moșii și strămoșii și tot neamul nostru. “Uită-te ce nepot am făcut!” spun ei și se mâhnesc. Dacă însă suntem într-o stare duhovnicească bună, se bucură pentru că și ei au contribuit la nașterea noastră, iar Dumnezeu într-un anumit fel este obligat să-i ajute. Adică ceea ce va da bucurie celor adormiți este străduința noastră de a bineplăcea lui Dumnezeu, astfel încât să-i întâlnim în Rai și astfel să trăim cu toții împreună în viața cea veșnică.

Prin urmare merită osteneala să lovim în omul nos-tru cel vechi ca să se facă nou, astfel încât să nu se vatăme nici pe sine, nici pe ceilalți oameni, ci să se ajute atât pe sine însuși, cât și pe ceilalți, fie ei vii sau morți.

Îndrăzneala dreptilor la Dumnezeu

– Părinte, în Epistola Sfinției Voastre către frații începători scrieți: “Cu toate că adevărații monahi își dau seama că bucuria de care se desfată în această viață este doar o parte din bucuria Raiului și că în Rai va fi mult mai multă, totuși, din multa lor dragoste față de aproapele, vor să trăiască pe pământ pentru a-i ajuta pe oameni cu rugăciunea, ca astfel Dumnezeu să intervină și lumea să fie ajutată”[3].

– Scrie: “Vor să trăiască pe pământ ca să păti-mească împreună cu oamenii și să-i ajute cu rugăciunea”.

– Părinte, dar oare în cealaltă viață un călugăr vir-tuos nu va putea ajuta cu rugăciunea sa pe oameni?

– Da, și în cealaltă viață va putea ajuta cu rugă-ciunea, însă nu va suferi. În timp ce aici împreună pătimește, nu petrece în bucurie, cu fața zâmbitoare și privire veselă. Și cu cât suferă mai mult pentru aproa-pele său, cu atât mai mult este răsplătit cu mângâiere dumnezeiască, iar aceasta este într-un anumit fel și vestirea că aproapele este ajutat. Această bucurie paradisiacă este răsplătirea dumnezeiască pentru dure-rea ce o simte pentru fratele său.

– Părinte, adică Sfinții pe care îi chemăm să ne ajute nu suferă împreună cu noi?

– Acolo nu este durere, copilașul meu! În Rai să sufere? Oare nu se spune: “Unde nu este durere, nici întristare, nici suspin”? Iar Sfinții privesc numai la răsplata dumnezeiască pe care o vor primi toți oamenii care se chinuiesc în această viață și aceasta îi face să se bucure. Dar oare Dumnezeu, Care are atâta dragoste, atâta milostivire, cum suferă această mare durere a oamenilor? O suferă deoarece știe cât de mare este răsplata dumnezeiască care îi așteaptă. Așadar cu cât mai mult se chinuiesc oamenii aici, cu atât mai multă răsplată le pregătește Dumnezeu în cer. În timp ce noi nu vedem toate acestea și de aceea pătimim împreună cu cei ce suferă. Iar cel care vede puțin aceste lucruri nu suferă atât de mult.

– Părinte, atunci când îl rugăm pe Dumnezeu pentru un oarecare răposat care nu are nevoie, se pierde această rugăciune?

– Cum să se piardă? Atunci când spunem “odihneș-te pe robul Tău cutare”, iar acela în cealaltă viață se află într-o stare bună, nu se supără, ci mai degrabă este înduioșat. “Ia te uită, spune el, eu sunt într-o stare bună, iar aceia se neliniștesc”. De aceea, cuprins de mărinimie, ne ajută mai mult, rugându-se lui Dumne-zeu pentru noi. Dar de unde poți ști în ce stare se află acela? În mod firesc, mai întâi faci rugăciune pentru cei despre care știi că prin viața lor au mâhnit pe Dum-nezeu numai după aceea te rogi pentru toți cei adormiți.

Judecata de Apoi

– Părinte, cum se curăță sufletul?

– Când omul lucrează poruncile lui Dumnezeu, să-vârșește o lucrare lăuntrică și se curăță de patimi atunci mintea i se luminează, ajunge la înălțimea contemplației, iar sufletul strălucește și devine așa cum a fost mai înainte de căderea celor întâi zidiți. Dar în această stare se va afla după învierea morților. Însă omul își poate vedea învierea sufletului său mai înainte de învierea obștească dacă se va curăți cu desăvârșire de patimi. Trupul lui va fi atunci îngeresc, nematerialnic și nu va mai dori hrana cea pămâtească.

– Părinte, cum se va face Judecata de Apoi?

– La Judecata de Apoi se va descoperi într-o clipă starea fiecărui om și el se va îndrepta înspre acolo unde va trebui să fie. Fiecare va vedea[4] ca la televizor halul sufletului său și starea duhovnicească a celui alt.

Se va oglindi în aproapele său, după care va pleca capul și va merge la locul lui. Atunci nu va putea spune, de pildă, o noră ce stătea picior peste picior înaintea soacrei ei care cu piciorul rupt îngrijea de nepoțelul ei: “Hristoase, de ce o bagi pe soacra mea în Rai, iar pe mine nu?”, deoarece îi va apărea înaintea ochilor ei acea scenă. Își va aduce aminte de soacra ei care deși avea piciorul rupt îngrijea de nepoțel și nu va avea îndrăzneala să meargă în Rai, căci nici nu va încăpea în el. Sau monahii vor vedea greutățile, încercările pe care le-au avut mirenii și cum le-au înfruntat și, dacă nu au trăit cum trebuie, își vor pleca capetele și se vor

îndrepta singuri într-acolo unde vor trebui să fie. Și monahiile care nu au plăcut lui Dum-nezeu vor vedea acolo mame eroine, care nici făgăduințe nu au făcut, nici binecuvântările și posi-bilitățile lor nu le-au avut, dar care s-au nevoit și au ajuns la o stare duhovnicească înaltă. Iar ele, călugăritele, se vor rușina, văzând cu ce fel de lucruri josnice s-au ocupat și s-au chinuit. Așa îmi spune gân-dul că va fi Judecata. Adică Hristos nu va spune: “Tu, vino-ncoace! Ce ai făcut?” sau: “Tu vei merge în iad, iar tu în Rai”, ci fiecare se va compara pe sine cu celălalt și se va îndrepta înspre acolo unde va trebui să fie [5].

Viața ce va să fie

– Părinte, am adus dulciuri să le împărțiți.

– Uită-te cum se bucură! În cealaltă viață vom spu-ne: “De ce lucruri neînsemnate ne bucuram! Cât demult ne emoționau acelea!”. În timp ce acum ne tre-saltă inima văzându-le.

– Părinte, cum vom putea înțelege aceasta încă de acum?

– Dacă o veți înțelege de acum, nu o veți spune în cealaltă viață. Oricum, cei care se află acolo sus o duc bine. Știi ce lucru de mână fac ei acolo sus în cer? Slavoslovesc pe Dumnezeu.

– Părinte, de ce trupului mortului i se mai spune și “rămășițe pământești”?

– Deoarece este ceea ce rămâne de la om aici pe pământ, după moartea lui. Căci adevăratul om, care este sufletul, se suie la cer. La Judecata de Apoi Dumnezeu va învia și trupul, deoarece cu el a trăit și a păcătuit. În cealaltă viață toți vor avea același trup – trup duhovnicesc – aceeași înălțime și cei scunzi și cei înalți, aceeași vârstă și tinerii și bătrânii și pruncii, deoarece sufletul este același. Adică va exista o vârstă îngerească.

– Părinte, în cealaltă viață cei care vor fi în iad îi vor vedea pe cei care vor fi în Rai?

– Ascultă, așa cum în vreme de noapte cei care sunt afară în întuneric îi văd pe cei care sunt înlăuntrul unei camere luminate, tot astfel și cei care se află în iad îi văd pe cei care sunt în Rai. Iar aceasta va fi pen-tru ei un iad și mai mare. Și iarăși, precum cei care în timpul nopții se află în lumină și nu-i văd pe cei care sunt afară în întuneric, tot astfel cei care se vor afla în Rai nu-i vor vedea pe cei care sunt în iad. Fiindcă de i-ar vedea pe cei osândiți ar suferi, s-ar întrista pentru chinurile acelor și astfel nu s-ar desfăta de Rai, căci acolo “nu este durere...”. Și nu numai că nu-i vor vedea pe aceia, dar nici măcar nu-și vor aduce aminte că au avut frate sau tată sau mamă, dacă nu-i va vedea pe aceia în Rai. “În ziua aceea vor pieri toate gândurile lui”, spune psalmistul. Pentru că de și-ar aduce amin-te, cum ar mai fi Rai? Pe lângă aceasta, cei care sunt în Rai vor crede că nu mai există alți oameni, și nici nu-și vor mai aduce aminte de păcatele pe care le-au făcut. Fiindcă de-și vor aduce aminte de păcatele lor, din multa lor mărire de suflet nu vor putea suferi gân-dul că L-au mâhnit pe Dumnezeu.

Iar cantitatea de bucurie a fiecărui suflet din Rai va fi diferită. Unul va avea un degetar de bucurie, altul un pahar, iar altul un bazin întreg. Însă cu toții se vor simți deplini și niciunul nu va cunoaște mărimea bucuriei și a veseliei celuilalt. Bunul Dumnezeu le-a rânduit astfel pentru că, dacă ar cunoaște unul că celălalt are mai multă bucurie, atunci nu ar fi Rai, deoarece ar exista nemulțumirea: “De ce acela să aibă mai multă bucurie, iar eu mai puțină?”. Adică în Rai fiecare va vedea slava lui Dumnezeu potrivit cu curăția ochilor sufletului său. Iar măsura în care fiecare va vedea slava lui Dumnezeu nu va fi hotărâtă de El, ci va depinde de propria curăție.

– Părinte, unii nu cred că există iad și Rai.

– Nu cred că există iad și Rai? Atunci cum este cu puțință ca morții să rămână în inexistentă, de vreme ce sunt suflete? Dumnezeu este nemuritor, dar și omul este nemuritor după har. Prin urmare, nemuritor va fi și în iad. Pe lângă aceasta. Raiul și iadul le trăiește sufletul într-un anumit grad încă din această viață, potrivit cu starea în care se află.

Când cineva are muștrări de conștiință și simte frică, tulburare, neliniște, desnădejde sau este stăpânit de ură, invidie, etc, atunci trăiește iadul. În timp ce, dacă înlăuntrul său există dragoste, bucurie, pace, blândețe, bunătate, etc, atunci trăiește Raiul. Totul este sufletul, deoarece el este cel care simte și bucuria și durerea. Iată, mergi la un mort și spune-i cele mai plăcute lucruri, de pildă: “A venit fratele tău din America”, etc, și vei vedea că nu va înțelege nimic. Chiar dacă i-ai rupe mâinile și picioarele, tot nesimțitor va rămâne. Prin urmare sufletul este cel care simte. Toate acestea nu le creează probleme de conștiință? Sau să presupunem că ai un vis frumos și de aceea te bucuri, inima simte o negrăită dulceață și nu vrea să se mai termine. Te trezești și te mâhnești pentru că te-ai trezit. Sau ai un vis urât, în care se face că îți rupi picioarele și de durere plângi. Din pricina agoniei pe care o ai, te trezești cu lacrimi în ochi, dar văzând că nu ai pățit nimic, spui: “Bine că a fost numai un vis!”. Adică sufletul participă și la bucurie și la durere. Omul suferă mai mult din pricina unui vis urât decât atunci când acel lucru s-ar petrece în realitate. Tot astfel și bolnavul, suferă mai mult noaptea decât ziua. La fel se întâmplă și atunci când moare omul, va fi foarte dureros dacă va merge în iad. Gânditi-vă să trăiască cineva un coșmar fără sfârșit și să se chinuiască veșnic. Aici nu poți suporta un vis urât nici măcar pentru câteva minute. Cum dar vei putea suferi să fii veșnic – Doamne ferește? – în mâhnire? De aceea este mai bine să nu mergem în iad. Voi ce spuneți?

– Părinte, de atâta vreme ne nevoim să nu mergem în iad, și oare acolo să sfârșim?

– Dacă nu avem minte, acolo vom merge. Eu mă rog ca să meargă ori toți în Rai, ori niciunul în iad. Nu spun bine? Este foarte dureros ca, după atâtea pe care le-a făcut Hristos pentru noi oamenii, să mergem în iad și astfel să-L mâhnim. Dumnezeu să păzească ca nu numai om, dar nici măcar pasăre să nu meargă în iad.

Bunul Dumnezeu să ne dea pocăință adevărată pentru a ne găsi moartea într-o stare duhovnicească bună și astfel să ne sălășluim în Împărăția Lui cea cerească. Amin”.